

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Εντ: λαό; θνήσκειται δια
θείη πώς δε φοβάται την
λήθια - ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα έχει τους φου-
σκούς της κανόνες
ΒΗΛΑΡΗΣ.

ΧΡΟΝΙΑ Σ'.

ΗΘΗΝ, ΚΕΡΙΑΚΗ 3 ΤΟΥ ΜΗΝ 1909

ΓΡΑΦΗΝ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΗ ΑΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 342

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

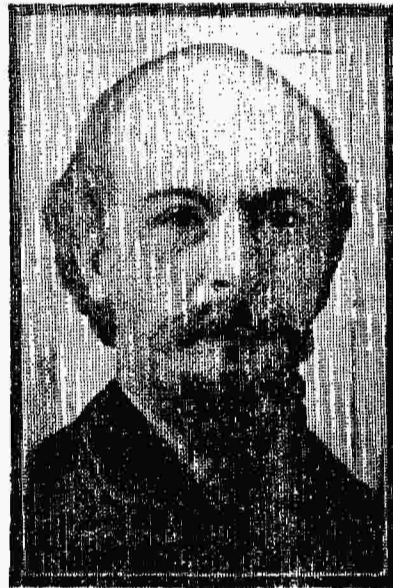
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Swinburne.
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ. Στοί σ'λου πού βολα
δίν του βόισκου.
ΓΚΑΙΤΕ Γεννημένης (μετάφρ Π. Βασιλικού).
ΓΑΛΑΤΕΙΑ ΑΛΕΞΙΟΥ. «Rodi Paplincion» (συνέχεια)
Σελώματ.
Α. ΠΟΥΛΜΕΝΟΣ. 'Η Έλλας και ο νεο-αντιστάς
(εμπάνηση στέν κ. Π. Βασιλικό).
ΙΩΝΑΣ. Γραφές λιγώλους (συνέχεια).
ΑΔΑΣ 'Ν. Πάνου στις Κοιτικές μελόφρας.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Δίαντρος Παλαμάς.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ - ΧΡΟΝΙΚΟ ΒΛΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ -
Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ - ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

SWINBURNE

Ο Swinburne είναι ο άγνος λυ-
ρικός και πού πολύ άκόμο, είναι ο
ίδιος ο λυρικός, λυτρωμένος από
κάθ' εμπόδιο, σε σίχους ξεχμη-
νους λαμπρόηχους κ' ελλόγιτους,
πού άντηχόνε σαν ένα συγκρατητό
βοδίσμ' από μεγαλόπρεπα και τε-
ράστια μουσικά όργανα.

Charles Chassé (στο «Mercurie
de France» 2 Mai 1909.)

Μπορεί κανείς να μιλήση για ένα τέτοιο ποιητή
χωρίς να χη την τύχη να μπορεί να τότε διαβαζέ
στο πρωτότυπο; Βέβαια για ν' απολάβη κανείς ά-
κέρια και τελειωτικά ένα ποιητή σαν το Σόεμπορν,
άσύγκριτο ρυθμοπλάστη, πού ύπόταζε τα λόγια και
παίζει μ' εκείνα, καθώς κάποιος Ίντιάνοι θαματο-
ποιοί με τα φείδια, πρέπει να ξέρη να τότε χρη
στην ίδια τή γλώσσα του. Μά κι ο ποιητής είναι
κάπως σαν την όμορφη γυναίκα. Δέν είν' ανάγκη
να την παντρευτής, μήτε και στενή γνωριμιά μαζί
της να δέσση; φτάνουνε το πέρασμά της και το
παρουσίασμα για να την αίσταίθη; και για να νοιώ-
σες τί λογής είναι ή γοητεία της. Στούς κόσμους
του νού μπορεί να φανερώση ο μεγάλος συγγραφέας
και κάθε του λόγου τεχνίτης τή χάρη του σε όλες
τις γλώσσες. Άμα θυμηθούμε πώς όλοι, σε μετα-
φραστούνε, όσο πιστά και όσο δεξιά, κάτι θα χά-
σουνε πάντα, πούς λιγώτερο, πούς περισσότερο,
στοχαζόμαστε: ο καλλιτέχνης άμετάφρατος. Μά
κι άμα στοχαστούμε, πώς τα στοιχεία τα ούσιοντι
κώτερη της τέχνης είν' εκείνα πού δέ γανονται και
πού άντέχουνε μεταφερέν' άπυ μιά σε άλλη
γλώσσα, θα πούμε: ο καλλιτέχνης μεταφράζεται.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ SWINBURNE

Έπειτα ή μετάφραση, στου νού την ένέργεια, δέ
βρίσκειται παντού σαν ένας νόμος; ο συγγραφέας
δέν είναι ο ίδιος μεταφραστής του έαυτού του κάθε
φορά πού ρίχνει στο χαρτί τή σκέψη του; είναι
τάχα ή σκέψη του ίδια κι άπαράλλαχτη μ' εκείνη
πού πρωτόλαμψε στο λογισμό του; ο έχτελεστής
μιάς συμφωνίας μουσικής μάς δίνει τάχα μιά πιστήν
ιδέη της σκέψης του μαέστρου πού μάς έρμηνεύει; το
άγαλμα το σκαλισμένο στην πέτρ' από τους μαθη-
τές του γλύπτη το ίδιο είναι με το πρόπλασμα,
πού βγήκε παρθένο άπ' τα χέρια του; Έπειτα -
το ξέρουμε από την ιστορία της φιλολογίας - πόσοι
ξακουσμένοι ποιητές και πεζογράφοι δέ γνωρίζονται
και δέν ακούγονται και δέν ξεδιαλύονται και δέν
κρίνονται, παρά μεταφρασμένοι. Πρέπει να ξέρης άγ-
γλικά για να μπηγής μέσα στο Σαιξπήρο; Νορβηγικά,
για να μελετήσης τον Ίφεν; Ρώσικα, για να γνω-
ριστής με τον Πούσκη και με το Νικράσωφ, για να
ρουφήξης τον Τολστόη και το Ν-οστογιέφσκη; Για
να συγκινήθης από την «Κυκνοτράχηλη Έδιθ», το
άριστούργημα του Άϊνε, (πού τότε μισοξέρουμε μο
νάχ' από τα κουραστικά μεταφραστικά συχνοκο-
πανίσματα όλο και του νεανικού του Ίντερμέντιου),
είναι τάχ' άπαραίτητο να γνωρίζης γερμανικά; Το
μεγαλειό της φαντασίας των Έβρικών με τον Γώβ,
με τον Ήσαία, με το Άσμα Άσμάτων, με τους
ψαλμούς του Δαβίδ, πώς μάς ξαφνίζει και πώς μάς
συναπαίρνει, παρά στην παράφραση μέσα, την άπι-
στη και την πάρα πολύ έλεύθερη, των Έβδομή-
κοντα; Κι άρβανίτικα καλομεταφρασμένοι ο Όμη-

ρος κι ο Έβριπίδης, ο Ούγκω κι ο Λεόντ Ντελίλ, ο
Μπαύρον κι ο Σέλλεϋ, θα τις αποκάλυψου τις
όμορφίες τους και θα ένθουσιάσουνε κανένα μουσο-
θραμμένο απόγονο του Σκεντέρμπεη. Οι τρεις τόμοι
των τραγουδιών σου, πού μπροστά μου τους έχω,
δακμονισμένη ραφιδέ του «Έγκώμιου της Άφροδί-
της» και της «Ώδης στην επανάσταση της Κρή-
της», με μεθύσανε και σε φέρανε μπροστά μου όλο-
βολο για να σε προσκυνήτω, πατέρα. Κι ε: μ'έν
είναι στη γλώσσα σου.

Πέθανε, καθώς ξέριτε, τώρα τελευταία. Γεννή-
θηκε στα 1837. Άπό ντάκι μεγάλο άριστοκρα-
τικό. Ο πκτήρας του βαρονέττος, ή μάνα του
κοντέσσα. Λαμπρά σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της
Ώξφόρδης. Θρεμμένος με τους αρχαίους κλασσικούς.
Η έλληνομάθειά του ανερώταται σπαρμένη μέσα
στα θέματα, στα σύμβολα και στις εικόνες της τέ-
χνης του. Λατινιστής γερός. Σύνθετε λατινικούς
σίχους, καθώς σ' έμας εδώ πεζογραφεί λατινικά ο
κ. Βάσης. Στο βιβλίο πού βγήκε στο Παρίσι, ιδώ
και σαράντα χρόνια, για να τιμήση το θάνατο του
Θεόφιλου Γωτιέ, ο Σόεμπορν τρισυπόστατος φιγου-
ράρει: με σίχους άγγλικούς, γαλλικούς και λατι-
νικούς. Όμως ο άριστοκρατικός εκείνος κι ο κλασ-
σικιστής, πάντα στη ζωή του δείχτηκε δημοκρα-
τικός με το παραπάνου, επαναστάτης, άναρχικός.
Τα έλλημιστικά και ειδωλολατρικά ποιήματά του,
τα άντιχριστινικά και γιομάτα από τή σαρκική
λαχτάρα, τή θυμωσανε την Άγγλική κοινωνία,
πού, αν δέν είναι ήθικη, όμως έχει τή μακία της
ήθικολογίας, και καλό καλό δέν τα ξεχωρίζει άκόμα
τα δικαιώματα της Τέχνης, έξω από τή σφαίρα
της ήθικης. Ο ίδιος ο ποιητής, άργότερα, σε μου-
διασμένος κάπως, ώνόμασε τα πρώτα του έείνα
σκανταλιάρικα τραγούδια ανεανικές άμαρτίες.
Άμαρτίες, μά καθαροπλυμένες μέσα στη θάλασσα
της όμορφίας και κλοκαθαρισμένες μέσα στη φωτιά
του λυρισμού του πού άκράτητου.

Όχι στο χώμα, στη θάλασσα έπρεπε να βρη το
μνήμα του. Αυτή θέλιζε να του γίνη Ουεστμίνστερ
του Δέν είναι ο ποιητής του φυσικού κόσμου. Δέν
είν' αυτός πού θα τραγουδήση τις χάρες της άνοι-
ξης, τις άγριάδες του χειμώνα, τις μύριες όψεις των
τόπων και των ώρών, τα είδύλλια των κάμπων και των
γερών άπλοϊκών καμύων, τή φυσική πλάση για το
νόημα πού κρύβει το βαθύ και για τον έρωτά της